

МАТЕРІАЛИ
VIII ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-
ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ,

ПРИСВЯЧЕНОЇ 30-РІЧЧЮ ЗАСНУВАННЯ
КАФЕДРИ ТЕРАПІЇ ІМЕНІ ПРОФЕСОРА
П. І. ЛОКЕСА

СУЧАСНІ АСПЕКТИ ЛІКУВАННЯ І ПРОФІЛАКТИКИ ХВОРОБ ТВАРИН

23-24 жовтня 2024 року
м. Полтава, Україна

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ
Кафедра терапії імені професора П. І. Локеса

**СУЧАСНІ АСПЕКТИ
ЛІКУВАННЯ І ПРОФІЛАКТИКИ
ХВОРОБ ТВАРИН**

Матеріали

*VIII Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет-конференції, присвяченої 30-річчю заснування кафедри
терапії імені професора П. І. Локеса*

23–24 жовтня 2024 року, м. Полтава, Україна

Е-видання ПДАУ

ПОЛТАВА – 2024

Кручиненко О. В., Латухін О. Є. ЕФЕКТИВНІСТЬ СУЧАСНИХ МЕТОДІВ КОПРООВОСКОПІЇ ЗА ДИКРОЦЕЛІОЗУ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ	141
Мележик А. В. ОСОБЛИВОСТІ СЕЗОННОЇ ДИНАМІКИ САРКОПТОЗУ ТА ОТОДЕКТОЗУ СОБАК	144
Моторна І. І., Євстаф'єва В. О., Дмитренко Н. І. ПОШИРЕННЯ, ДІАГНОСТИКА ТА ЛІКУВАННЯ ЗАРАЗНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ ШКІРИ У СОБАК ТА КОТІВ	146
Окружко П. В., Євстаф'єва В. О. СТУПІНЬ КОНТАМІНАЦІЇ ОБ'ЄКТІВ ДОВКІЛЛЯ ЕМБРІОНАЛЬНИМИ СТАДІЯМИ НЕМАТОД РОДУ <i>HETERAKIS</i> УМОВАХ ПРИВАТНИХ ГОСПОДАРСТВ	148
Плахотна Є. В., Євстаф'єва В. О. ВИДОВИЙ СКЛАД ТА ПОШИРЕННЯ ЗБУДНИКІВ АКАРОЗІВ У М'ЯСОЇДНИХ ТВАРИН	151
Пономаренко В. М., Євстаф'єва В. О. ПОШИРЕННЯ НЕМАТОДРОЗУ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ НА ТЕРИТОРІЇ ПОЛТАВСЬКОГО РАЙОНУ	153
Романишина Т. О., Лахман А. Р., Бегас В. Л. ІМУНОПАТОЛОГІЧНИЙ ВПЛИВ ВІРУСУ РОДУ <i>PARAMYXOVIRUS</i> НА ОРГАНІЗМ ТЕЛЯТ	155
Скорінова А. О., Білан М. В. ЕПІЗООТИЧНА СИТУАЦІЯ ЩОДО ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ СОБАК І КОТІВ У М. ДНІПРО	157
Соколюк В. М., Лігоміна І. П. НАКОПИЧЕННЯ ВАЖКИХ МЕТАЛІВ В ЇСТІВНИХ ГРИБАХ ЖИТОМИРСЬКОГО ПОЛІССЯ	159
Суворов Р. С., Мельничук В. В. РІВЕНЬ КОНТАМІНАЦІЇ ЗМИВІВ З ЛАП СОБАК ООЦИСТАМИ <i>CYSTOISOSPORA</i> <i>CANIS</i>	161
Тігаренко О. В., Микитенко А. О. ВИКОРИСТАННЯ КОРИСНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ <i>ESCHERICHIA COLI</i>	163
Фещенко Д. В., Кривцун Д. В., Згозінська О. А. ПРОБЛЕМА СПОНТАННОГО ВИЯВЛЕННЯ І ДИФЕРЕНЦІАЦІЇ РІДКИХ ВИДІВ ЛЕГЕНЕВИХ НЕМАТОД У КОТІВ	165
Щербакова Н. С., Передера С. Б. ВИЗНАЧЕННЯ ВАЖКИХ МЕТАЛІВ ПРИ ПРОВЕДЕННІ СУДОВОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ	169

дезінфікуючим розчином хлоргексидину.

У тварин першої дослідної групи місцево застосовували препарат «Флокси-Спрей Макс», що має комплексну протимікробну, протизапальну, протиалергійну та протиексудативну дію. У другій групі для місцевого лікування використовували препарат «Фукорцин», до складу якого входять борна кислота, фенол, резорцин, ацетон, фуксин основний, 95% етиловий спирт та дистильована вода. У першій групі на третій день лікування спостерігалось значне зменшення ексудації та запальної реакції шкіри, а на п'ятий день ознаки запалення майже зникли, залишалось лише незначне почервоніння та кірочки засохлого ексудату. У тварин другої групи позитивні зміни почали проявлятися пізніше — перші ознаки покращення спостерігали на четвертий день, а на п'ятий день все ще були наявні набряк, потовщення та вогнища сухого некрозу на уражених ділянках шкіри. Достовірні ознаки одужання в другій групі тварин фіксували на дев'ятий-десятий день. Незважаючи на триваліший період лікування у другій групі, обидві схеми терапії вважаються ефективними.

Важливо в схему лікування дерматитів обов'язково включати препарати для стимуляції імунної системи та загальної резистентності організму.

Література

1. Види та лікування дерматиту у собак. URL: <https://store.vitomax.ua/vidi-ta-likuvannya-dermatitu-u-sobak/>
2. Дерматологічні захворювання собак і котів. URL: <https://doktorvet.com.ua/dermatologichni-zahvoryuvannya-sobak-i-kotiv/>
3. Дерматомикози у собак та кішок. ESCCAP Рекомендації 02 Четверте Видання – лютий 2019. URL: <http://surl.li/amvtly>
4. Діагностика дерматиту у собак. URL: <https://uvt.com.ua/diagnostyka-dermatytu-u-sobak/>
5. Пономаренко Г. В. Особливості поширення захворювання на дерматофітози серед свійських собак і котів міста Харкова. Ветеринарія, технології тваринництва та природокористування. 2019. № 3. С. 194-200. <https://doi.org/10.31890/vtpp.2019.03.26>

УДК 636.5:614.48:576.895.132.8

Окружко П. В., здобувач вищої освіти ступеня магістр
Євстаф'єва В. О., доктор ветеринарних наук, професор
Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава
e-mail: evstva@ukr.net

СТУПІНЬ КОНТАМІНАЦІЇ ОБ'ЄКТІВ ДОВКІЛЛЯ ЕМБРІОНАЛЬНИМИ СТАДІЯМИ НЕМАТОД РОДУ *HETERAKIS* УМОВАХ ПРИВАТНИХ ГОСПОДАРСТВ

Вступ. Контамінація довкілля паразитарними елементами є серйозною проблемою, яка стримує темпи розвитку птахівництва в усьому світі. Інвазійні агенти є частими джерелами забруднення об'єктів навколишнього середовища і можуть мати серйозний негативний вплив на птахів різних видів. Ґрунт є джерелом зараження домашньої птиці найпростішими та гельмінтами і для досягнення успіху необхідне виконання повного комплексу заходів боротьби з паразитами. Насамперед має бути здійснений розрив епізоотичного ланцюга біологічного циклу розвитку збудника, в якому об'єкти зовнішнього середовища можуть

бути факторами передачі [1–3].

Поведеними дослідженнями науковці встановили, що заражена кишковими нематодами птиця, зокрема й збудником гетеракозу, виділяє велику кількість інвазійних елементів, які контамінують об'єкти довкілля. При недостатній санітарно-гігієнічній обробці об'єктів довкілля та птахівництва яйця кишкових паразитів, що потрапили в ґрунт, на підлогу птахівничих приміщень, корми, зберігають свою життєздатність та інвазійні властивості протягом декількох років і служать джерелами зараження для птахів, особливо молодняку, викликаючи важкі форми перебігу інвазії [3–5].

Метою досліджень було встановити ступінь контамінації об'єктів довкілля ембріональними стадіями нематод роду *Heterakis* в умовах приватних господарств Полтавського району.

Матеріал і методи дослідження. Дослідження проводили впродовж літньо-осіннього періоду 2024 р. в умовах приватних господарств Полтавського району, де утримують курей і гусей, та на базі навчально-наукової лабораторії паразитології ПДАУ.

Досліджували проби ґрунту та зіскоби з підлоги з місць утримання та вигульних майданчиків для курей та гусей, де були виявлені інвазовані збудником гетеракозу птахи. Відбір проб (ґрунту та зіскобів з підлоги приміщень) проводили з декількох місць, змішуючи і формуючи середню пробу. Підготовку проб та дослідження на забрудненість яйцями гетеракісів проводили за загальноприйнятою методикою. Всього досліджено 120 зразків об'єктів довкілля.

Результати дослідження. В умовах приватних господарств, де утримаються кури, що неблагополучні по гетеракозу, середній показник рівня контамінації об'єктів довкілля яйцями нематод роду *Heterakis* становив 76,4 % (табл. 1).

Таблиця 1

Рівень контамінації об'єктів довкілля ембріональними стадіями нематод роду *Heterakis* в умовах приватних господарств, де утримуються кури

Місця відбору проб	Досліджено проб	Виявлено позитивних	
		проб	%
Вигульні майданчики			
Ґрунт з поверхневого шару	12	10	83,3
Ґрунт на глибині 5 см	12	7	58,3
Ґрунт біля годівниці	12	11	91,7
Приміщення, де утримується птиця			
Зіскоби з центральної частини підлоги приміщення	12	10	83,3
Зіскоби з кутів підлоги приміщення	12	6	50,0
Зіскоби з підлоги біля виходу з приміщення	12	11	91,7
Всього	72	55	76,4

Частіше яйця гетеракісів виявляли в ґрунті вигульних майданчиків, особливо в ґрунті з поверхневого шару (83,3 %) та в ґрунті біля годівниці (91,7 %), а також в зіскобах з підлоги, де утримується птиця, а саме: в зіскобах, відібраних з центральної частини підлоги приміщення (83,3 %) та в зіскобах, відібраних з підлоги біля виходу з приміщення (91,7 %).

В умовах приватних господарств, де утримаються гуси, що неблагополучні по гетеракозу, середній показник рівня контамінації об'єктів довкілля яйцями нематод роду *Heterakis* становив 72,9 % (табл. 2).

Рівень контамінації об'єктів довкілля ембріональними стадіями нематод роду *Heterakis* в умовах приватних господарств, де утримуються гуси

Місця відбору проб	Досліджено проб	Виявлено позитивних	
		проб	%
Вигульні майданчики			
Ґрунт з поверхневого шару	8	8	100,0
Ґрунт на глибині 5 см	8	6	75,0
Ґрунт біля годівниці	8	8	100,0
Приміщення, де утримується птиця			
Зіскоби з центральної частини підлоги приміщення	8	4	50,0
Зіскоби з кутів підлоги приміщення	8	2	25,0
Зіскоби з підлоги біля виходу з приміщення	8	7	87,5
Всього	48	35	72,9

Так, частіше яйця гетеракісів, також, виявляли в ґрунті вигульних майданчиків, особливо в ґрунті з поверхневого шару (100,0 %) та в ґрунті біля годівниці (100,0 %), а також в зіскобах, відібраних з підлоги біля виходу з приміщення (87,5 %).

Висновок. 1. Рівень контамінації об'єктів довкілля яйцями нематод роду *Heterakis* в умовах неблагополучних щодо гетеракозу курей приватних господарств становить 76,4 %.

2. Рівень контамінації об'єктів довкілля яйцями нематод роду *Heterakis* в умовах неблагополучних щодо гетеракозу гусей приватних господарств становить 72,9 %.

Література

1. Волошина Н. О. Екологічний моніторинг осередків паразитарного забруднення довкілля. *Науковий часопис НПУ імені МП Драгоманова. Серія 20: Біологія.* 2013. № 5. С. 224–230.

2. Волошина Н. О., Кілочницький П. Я. Екологічні аспекти формування паразитарного забруднення на урбанізованих територіях. *Науковий вісник Чернівецького університету. Біологія.* 2010. № 2 (4). С. 50–53.

3. Contamination of animal-keeping premises with eggs of parasitic worms / A. P. Paliy et al. *Biosystems Diversity.* 2018. № 26 (4). P. 327–333. doi: 10.15421/011848

4. *Histomonas meleagridis* infections in Turkeys in the USA: a century of progress, resurgence, and tribute to its early investigators, theobald smith, ernst tyzzer, and everett lund / J. P. Dubey et al. *Journal of Parasitology.* 2024. № 110 (4). P. 263–275. doi:10.1645/24-8

5. Nematodes as indicators of environmental changes in a river with different levels of anthropogenic impact. *Anais da Academia Brasileira de Ciencias.* 2023. № 95 (4). e20200307. doi:10.1590/0001-3765202320200307

6. Parasites as conservation tools / R. B. Gagne et al. *Conservation Biology.* 2022. № 36 (1). e13719. doi:10.1111/cobi.13719